

Gemeente
Woudenberg

Memo

Aan : Daphne de Kruif
Van : Nick van der Tak
Datum : 20-2-2023
Betreft : Afwegingskaders wel/niet verwijderen paaltjes Zegheweg

1. Aanleiding memo

In november 2022 is er in de laatste actielijst van de raadscommissie opgenomen dat nagegaan wordt of er aanpassingen gedaan kunnen worden aan de paaltjes op de Zegheweg. Hiervoor zou een korte memo opgesteld worden en via de ingekomen stukken aangeboden worden, met daarin een onderbouwing of het verstandig is om de paaltjes wel/niet te verwijderen. Dit memo gaat hierop in.

2. Aanleiding paaltjes

De fietsstraat van de Zegheweg is in december 2020 opgeleverd en geopend door voormalige wethouders (Pieter) de Kruif en Vlam. Na de oplevering van de fietsstraat, ontving de gemeente in de eerste helft van 2021 diverse meldingen dat het aangelegde voetpad langs de Zegheweg op meerdere plekken kapotgereden waren. Zowel personenauto's als vrachtverkeer maakten veelvuldig gebruik van het voetpad.

Ter plekke constateerde de gemeente diverse keren dat het voetpad langs de Zegheweg op meerdere plekken verzakt waren. De gemeente heeft het voetpad meerdere malen hersteld. Na de herstelwerkzaamheden kwamen nieuwe meldingen binnen dat er op het voetpad geparkeerd werd door personenauto's. Om in de toekomst verdere schade aan het voetpad te voorkomen en om ongewenst parkeergedrag tegen te gaan, heeft de gemeente in het voorjaar van 2021 tientallen diamantkoppalen geplaatst vanaf de bocht (t.h.v. Zegheweg 2a) tot net na firma Hek (t.h.v. Zegheweg 6). In dit memo worden gemakshalve de diamantkoppalen voortaan 'paaltjes' genoemd.

3. Voor- en nadelen paaltjes Zegheweg

Tabel 3.1 hieronder toont aan dat er niet alleen voordelen zijn door de paaltjes te behouden, maar ook dat er nadelen zijn als de paaltjes weggehaald worden. Tegelijkertijd zijn er ook voordelen te bedenken als de paaltjes juist weggehaald worden.

Tabel 3.1: Voor- en nadelen paaltjes Zegheweg

<i>Voordelen paaltjes behouden</i>	<i>(Mogelijke) nadelen paaltjes weghalen</i>	<i>Voordelen paaltjes weghalen</i>
1. Voorkomen schade aan voetpad	1. Verkeer gaat op voetpad rijden	1. Beter (groen)onderhoud
2. Voorkomen parkeren op voetpad	2. Schade aan voetpad, herstelwerken	2. Waarborging PVVR ¹
3. Voetgangers worden beschermd	3. Verkeer gaat op voetpad parkeren	3. Waarborging mindervaliden
4. Lagere snelheid autoverkeer	4. Geparkeerde auto's blokkeren voetpad	
5. Autoverkeer blijft op rijbaan	6. Voetgangers op rijbaan	
	6. Snelheid autoverkeer gaat omhoog	

¹ De afkorting 'PVVR' is de verkeerskundige term 'profiel van vrije ruimte' (voor voetgangers).

Voordelen paaltjes behouden

Het behouden van de paaltjes langs de Zegheweg voorkomt in de eerste plaats dat het voetpad opnieuw kapotgereden wordt door het verkeer. Het behouden van de paaltjes voorkomt eveneens dat bewoners, bezoekers of werkliezers die bezig zijn in Hoevelaar op het voetpad gaan parkeren. Daarmee wordt tegelijkertijd ook de voetganger beschermd die anders om de voertuigen heen moeten lopen.

Een ander niet geheel onbelangrijk voordeel van het behouden van de paaltjes, is dat de snelheid van het autoverkeer beperkt blijft. Bij tegemoetkomend verkeer fungeren de paaltjes als een barrière om snelheid te verminderen, en daarmee eventuele hogere snelheden eruit te halen. Een bijkomend voordeel is dat het autoverkeer door de aanwezigheid van de paaltjes op de rijbaan blijft. Zonder de paaltjes gaat het verkeer namelijk uitwijken naar het voetpad, hetgeen kan leiden tot het opnieuw kapotrijden van het voetpad.

(Mogelijke) nadelen paaltjes weghalen

Het weghalen van de paaltjes langs de Zegheweg kan in de praktijk averechts werken ten aanzien van meerdere punten.

Zoals kort benoemd bij de voordelen, kan het verkeer zonder de paaltjes uitwijken naar het voetpad bij tegemoetkomend verkeer. Mogelijk kan hierdoor weer schade aan het voetpad en dat de gemeente vervolgens weer herstelwerkzaamheden kan gaan uitvoeren. Het weghalen van de paaltjes kan er eveneens toe leiden dat voertuigen – net als twee jaar geleden – op het voetpad gaat parkeren, waarmee het voetpad opnieuw geblokkeerd wordt.

Een onbedoeld effect van parkeren langs de rijbaan – ook al geldt er een parkeerverbod – is dat voetgangers op de rijbaan moeten lopen om zo om de voertuigen heen te lopen. Als er toevallig meerdere voertuigen over de Zegheweg rijden, kan dit leiden tot onveilige situaties. Onveilige situaties kunnen eveneens verder ontstaan als de paaltjes weggehaald worden, omdat hiermee mogelijk de snelheid van het autoverkeer omhoog gaat. Het verkeer ziet door de afwezigheid van paaltjes langs de weg minder gevaar en rijdt hierdoor – over het algemeen – harder dan dat er wel paaltjes langs de weg staan.

Voordelen paaltjes weghalen

Het weghalen van de paaltjes langs de Zegheweg leidt echter ook tot een aantal voordelen. Eén van deze voordelen is dat de buitendienst van de gemeente de openbare ruimte beter kan onderhouden. Denk aan het makkelijk onderhouden van het openbaar groen door vrijer met de grasmaaier te bewegen, in plaats van continu rekening te moeten houden dat ze geen paaltje raken of onbedoeld kapotmaken.

Voor de toenemende aantallen gebruikers van het voetpad, ontstaan er ook twee belangrijke voordelen door de paaltjes weg te halen. Zo kan het minimale profiel van vrije ruimte voor voetgangers van 1,00 m gewaarborgd worden als de paaltjes weggehaald zijn. De meest recente ontwerprichtlijnen schrijven minimaal 1,00 m voor om van een veilig voetpad te kunnen spreken en 0,90 m bij zogeheten puntvernauwingen (bv. de aanwezigheid van paaltjes). Omdat de paaltjes nu niet direct langs de rijbaan staan, is er op een redelijk deel nog geen 0,70 m tot 0,80 m loopruimte over voor voetgangers. Logischerwijs komen mindervaliden (mensen met een rollator, rolstoelgebruikers, etc.) hiermee ook in de problemen. Het weghalen van de paaltjes zorgt ervoor dat zowel voetgangers als mindervaliden beter en veiliger gebruik kunnen maken van het voetpad langs de Zegheweg.

4. Afwegingskaders wel/niet behouden paaltjes Zegheweg

Met de diverse voor- en nadelen, zoals uitgewerkt in het vorige hoofdstuk, zijn de afwegingskaders op de vorige pagina gemaakt. Zie hiervoor tabellen 4.1 t/m 4.3. Hierbij is gekeken naar de drie belangrijkste verkeerskundige indicatoren voor het maken van afwegingen: bereikbaarheid, verkeersveiligheid en doorstroming.

Tabel 4.1: Afwegingskader voordelen paaltjes behouden (+ is positief, - is negatief, 0 is neutraal)

Voordelen paaltjes behouden	Bereikbaarheid	Verkeersveiligheid	Doorstroming
1. Voorkomen schade aan voetpad	0	0	+
2. Voorkomen parkeren op voetpad	+	+	+
3. Voetgangers worden beschermd	+	+	0
4. Lagere snelheid autoverkeer	0	+	0
5. Autoverkeer blijft op rijbaan	0	+	0

Tabel 4.2: Afwegingskader nadelen paaltjes weghalen (+ is positief, - is negatief, 0 is neutraal)

(Mogelijke) nadelen paaltjes weghalen	Bereikbaarheid	Verkeersveiligheid	Doorstroming
1. Verkeer gaat op voetpad rijden	-	-	0
2. Schade aan voetpad, herstelwerken	-	-	-
3. Verkeer gaat op voetpad parkeren	0	-	-
4. Geparkeerde auto's blokkeren voetpad	0	-	-
5. Voetgangers op rijbaan	0	-	0
6. Snelheid autoverkeer gaat omhoog	0	-	0

Tabel 4.3: Afwegingskader voordelen paaltjes weghalen (+ is positief, - is negatief, 0 is neutraal)

Voordelen paaltjes weghalen	Bereikbaarheid	Verkeersveiligheid	Doorstroming
1. Beter (groen)onderhoud	+	0	0
2. Waarborging PVVR	+	+	+
3. Waarborging mindervaliden	+	+	+

Uit tabel 4.1 is op te merken dat in bijna gevallen de verkeersveiligheid voor het verkeer (auto's/fietsen op rijbaan, voetgangers op voetpad) gewaarborgd blijft als de paaltjes behouden worden. Op een aantal punten blijft ook de bereikbaarheid en de doorstroming voor het verkeer behouden. In geen enkele gevallen doet het behouden van de paaltjes afbreuk aan de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en doorstroming.

Als naar tabel 4.2 gekeken wordt, is op te merken dat in alle gevallen de verkeersveiligheid mogelijk afneemt als de paaltjes weggehaald worden. Het spreekt voor zich dat als bijvoorbeeld een automobilist over het voetpad rijdt en deze op het voetpad parkeert, dat hierdoor voor een ieder onveilige verkeerssituaties zullen ontstaan. In de helft van de gevallen neemt eveneens mogelijk de doorstroming af en in één derde van de gevallen ook mogelijk de bereikbaarheid. Het is niet te voorspellen of dit allemaal ook daadwerkelijk gebeurt; het is immers een inschatting.

In de praktijk doet het weghalen van de paaltjes in geen enkel geval afbreuk aan de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en doorstroming voor het (groen)onderhoud. Zie hiervoor tabel 4.3. Het belangrijkste om hierbij te vermelden is dat zowel voetgangers als mindervaliden meer ruimte krijgen doordat het voetpad breder voor hen wordt, die eveneens voldoet aan het profiel van vrije ruimte.

5. Adviezen

Ondanks dat mogelijk de verkeersveiligheid vooral afneemt op het moment dat de paaltjes weggehaald worden, neemt het aantal gebruikers van het voetpad langs de Zegheweg wel steeds verder toe. Bewoners en bezoekers maken wandelingen richting buiten de bebouwde kom en vice versa. Je verwacht niet dat zij allemaal steeds op de rijbaan gaan lopen simpelweg omdat er geen ruimte is. Tegelijkertijd moet wel voorkomen worden dat er ongewenste situaties plaatsvinden nabij bochten of dat bewoners/bezoekers terugvallen op hun oude parkeergedrag of iets in die trant.

Geadviseerd wordt om een stuk maatwerk te leveren ten aanzien van de bestaande paaltjes en niet lukraak alles in één keer te verwijderen. Geadviseerd wordt in ieder geval de paaltjes in de bochten en nabij in-/uitritten te laten staan en deze bij voorkeur meer naar de rijbaan toe te verplaatsen voor meer loopruimte voor

voetgangers. Het belang van verkeersveiligheid hierin is het fysiek afdwingen dat er niet in de bochten en nabij in-/uitritten geparkeerd wordt. Omdat het hier extra gevaarlijk is om in de bochten en nabij in-/uitritten te parkeren, wordt voor het fysiek afdwingen ervan geadviseerd hier alle paaltjes te laten staan.

Ook wordt geadviseerd om voor de rest alle paaltjes te verwijderen. Het zal af en toe een keer voorkomen dat het verkeer moet uitwijken en zij hierdoor gebruik zullen gaan maken van het voetpad. De kans dat door het weghalen van de paaltjes door bewoners/bezoekers op het voetpad geparkeerd zal worden, neemt hiermee wel weer toe. Voorafgaand aan de oplevering van de fietsstraat is middels een verkeersbesluit bekrachtigd dat er voor de gehele fietsstraat een verbodzone voor stilstaan geldt. Dit betekent dus óók dat er niet geparkeerd mag worden. Handhaving mag hier zodoende verbaliseren als er alsnog geparkeerd wordt op de Zegheweg. Het spreekt voor zich dat er ook gehandhaafd zal worden op de Zegheweg waar niet geparkeerd mag worden, zodra de paaltjes daar weggehaald zijn.

Zie afbeeldingen 5.1 t/m 5.3 voor de praktische zaken.

Figuur 5.1: Locatie 1 Zegheweg t.b.v. behoud en verwijderen paaltjes

Figuur 5.1: Locatie 2 Zegheweg t.b.v. behoud en verwijderen paaltjes

Figuur 5.3: Locatie 3 Zegheweg t.b.v. behoud en verwijderen paaltjes